Dosar nr. 2-19333/2023
2-23136018-12-2-21092023

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

27 decembrie 2023 mun. Chișinău
Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Grigore Manoli
Grefier Cristina Verlan

cu participarea avocatului Turceac *****împuternicit prin mandatul seria MA nr. *****, dar în lipsa reclamantului Nița *****, reprezentantului Ministerului Justiției, reprezentantului Procuraturii Generale și a reprezentantului Ministerului Finațelor,

în sediul instanței, în ședință publică, a examinat cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată semnată de avocatul Turceac *****în interesele lui Nița ***** împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Procuratura Generală și Ministerul Finanțelor, privind repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, instanța de judecată

a c o n s t a t a t

1. La data de 20.09.2023, avocatul Turceac *****în intereslele lui Nița *****a depus cererea de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Procuratura Generală și Ministerul Finanțelor, privind repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.
2. Întru motivarea acțiunii a indicat că la ***** Procurorul General interimar al Republicii Moldova ***** a pornit urmărirea penală în privinţa judecătorului Niţă *****, existând o bănuială rezonabilă în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (5), art. 243 alin. (3) lit. b) din Codul penal, atribuindu-i numărul de ordine statistic *****.
3. La data de ***** procurorul de caz din cadrul Procuraturii Anticorupție a emis ordonanța de punere sub învinuire a lui Niţă *****, fiindu-i înaintată înmvinuirea în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (5), art. 243 alin. (3) lit. b) din Codul penal.
4. Totodată, prin hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. *****din ***** a fost eliberat acordul pentru efectuarea acțiunilor de urmărire

penală, precum și reținerea, aducerea silită, arestarea și percheziția la domiciliu a lui Niţă *****.

5. Prin aceiași hotărâre în legătură cu pornirea urmăririi penale a fost dispusă suspendarea lui Niţă ***** din funcția de judecător la Curtea de Apel Chişinău, în temeiul art. 24 alin. (1), lit. a) din Legea nr. 544 din 20.07.1995, cu privire la statutul judecătorului.
6. La data de ***** procurorul de caz a emis ordona de reținere a lui Niţă *****, pe un termen de 72 ore.
7. La data de ***** Procuratura Anticorupţie a pornit urmărirea penală în cauza nr. *****, Niţă ***** fiind bănuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), art. 243 alin. (3) lit. b) din Codul penal.
8. La data de *****, procurorul a înaintat judecătorului de instrucție demersul de aplicare în privința lui Niţă ***** a măsurii preventive sub forma de arest preventiv pe un termen de 30 de zile.
9. La aceiași dată, Judecătoria Buiucani, mun. Chişinău a adoptat încheierea prin care s-a aplicat în privința lui Niţă ***** măsura preventivă - arestul preventiv pentru o perioadă de 30 de zile.
10. Ulterior, la demersurile repetate ale procurorului măsura preventivă - arestul preventiv a fost prelungită de mai multe ori până la data de *****, când prin decizia Curţii de Apel Bălţi a fost înlocuită cu măsura preventivă - arestul la domiciliu.
11. Totodată, s-a mai indicat că Niţă ***** s-a aflat în arest la domiciliu până la data de ***** când a fost liberat sub control judiciar prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chişinău, cu interdicţia de a nu părăsi tara pe un termen de 30 zile, sub care s-a aflat până la *****
12. Conform decretului Preşedintelui Republicii Moldova nr. *****, publicat în Monitorul Oficial Ia *****, s-a dispus eliberarea reclamantului Niţă ***** din funcţia de judecător la Curtea de Apel Chișinău în baza cererii de demisie.
13. Prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție din 29.09.2020, s-a dispus scoaterea reclamantului de sub urmărire penală în temeiul art. 275 pct. 3) din Codul de procedură penală, din motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii incriminate, cu reabilitarea deplină aşa cum prevede art. 275 pct. 3) din Codul de procedură penală, coroborat cu art. 284 alin. (1) şi alin. (2) pct. 3) din Codul de procedură penală.
14. Astfel, pe parcursul a 4 (patru) ani de la înaintarea neîntemeiată a învinuirii, începând cu 20.09.2016 și până la 29.09.2020, Niţă ***** s-a aflat sub urmărire penală, fiind învinuit de săvârșirea unei infracțiuni deosebit de grave, după care a fost reabilitat.
15. Acest fapt se califică ca tragere ilegală la răspundere penala în sensul art. 50 din Codul penal și art. 2 din Legea nr. 1545 din 28.02.1998, privind modul de

reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

16. În perioada 20.09.2016 -*****, Niţă ***** s-a aflat în detenție timp de 94 zile, iar în perioada 24.12.2016- ***** i-a fost aplicată măsura preventivă - arestul la domiciliu lui Niţă *****, repectiv s-a aflat în arest la domiciliu timp de 95 zile.
17. În perioada 3*****, Niţă ***** s-a aflat sub control judiciar, **fiindu-i aplicată interdicția de a nu părăsi țara pentru 30 zile.**
18. Perioada totală în care reclamantul a fost privat ilegal de libertate şi de dreptul la libera circulație a constituit 229 zile.
19. Reieşind din situaţia menționată, se deduce incontestabil că Niţă ***** a fost lezat în drepturile și libertățile fundamentale, fiindu-i cauzate grave prejudicii morale în urma reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, arest la domiciliu, liberării provizorii sub control judiciar, obligării de a nu părăsi ţara, tragerii ilegale la răspundere penală, acțiuni ilicite ale organului de urmărire penală.
20. Astfel, în baza cadrului legal pertinent Niţă ***** este în drept să pretindă compensarea prejudiciului moral suportat, ţinând cont de următoarele circumstanţe.
21. La momentul pornirii urmăririi penale Niţă ***** deţinea funcţia de judecător la Curtea de Apel Chişinău, era persoană cu funcţie de demnitate publică, cu statut social deosebit, aşa cum prevede art. 114-116 din Constituţia R. Moldova.
22. Totodată, Niţă ***** a indicat că prin aacțiunile ilicite ale organului de urmărire penală şi ale instanţei de judecată, care s-au exprimat prin învinuirea publică de comiterea unei infracțiuni cu caracter corupt, au provocat faţă de reclamant o atitudine negativă a societății, au afectat nivelul autoaprecierii propriilor calități, respectul în colectiv și societate.
23. Plasarea lui Niţă ***** în spectrul subiectelor de interes major, cu ulterioara inițiere a acțiunilor de urmărire penală, a constituit o ingerință gravă asupra onoarei și demnității personale.
24. Mediatizarea dosarului penal în cadrul mai multor articole din ziare şi emisiuni televizate, atribuirea unei imagini improprii personalității lui Niţă *****, acţiunile ilegale ale organelor de urmărire penale și ale procuraturii, imposibilitatea de a contracara aceste ilegalități, i-au afectat considerabil starea psiho - emoţională.
25. Imixtiunea externă în activitatea lui Niţă *****, eminamente a luat forma unei ingerinţe la onoarea și demnitatea personală prin faptul atribuirii caracterului finit şi rezolutoriu al pretinselor acțiuni ilegale imputate, acțiuni care nu erau

confirmate, însă expunerile publice au determinat publicul să creadă că reclamantul este vinovat.

26. Aceste suferințe psihice, precum teama, neliniștea, stresul şi starea de incertitudine, atacurile de panică, îndurate în perioada de detenție, în mod direct au influențat şi continuă să influențeze nociv asupra calității vieții reclamantului, care și la moment întâmpină diverse afecțiuni și tulburări de sănătate.
27. Totodată, s-a menționat despre transferul ilegal din izolatorul CNA în Penitenciarul nr.13 Chișinău, unde a fost deținut în condiții inumane și degradante, fapt constatat prin hotărâre judecătorească irevocabilă.
28. Suplimentar, reclamantul a mai indicat că traumele psihice şi suferinţele morale provocate ca urmare a izolării de societate şi familie, atingerea gravă adusă onoarei, demnităţii şi reputaţiei profesionale, prin dezaprobarea publică, precum şi sentimentul de frustrare accentuat, creat de dezumanizarea şi de afectarea personalităţii sale, trebuie sa fie reparate prin acordarea unor despăgubiri morale de natură să aducă o satisfacţie echitabilă.
29. Aceste suferințe psihice, precum teama, neliniștea, depresia, stresul şi starea de incertitudine, atacurile de panică, îndurate în perioada de detenție, în mod direct au influenţat şi continuă să influenţeze nociv asupra calităţii vieţii lui.
30. Totodată, s-a mai indicat că aflarea lui Niţă ***** sub urmărire penală a fost mediatizată pe larg şi tendenţios de sursele mass-media în întreaga ţară, până în prezent pot fi accesate multiple surse electronice, unde s-a mediatizat acest fapt, inclusiv datele de identitate.
31. Respectiv, prin acțiunea înaintată Niţă ***** a solicitat încasarea din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiţiei al R. Moldova a sumei de **800.000 (opt sute mii) Lei**, cu titlu de compensație pentru prejudiciul moral cauzat ca urmare a tragerii ilegale la răspundere penală, a detenției ilegale, a aplicării ilegale a măsurii preventive sub formă de control judiciar și interdicția de a nu părăsi tara.
32. Încasarea din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiţiei al R. Moldova în beneficiul reclamantului Niţă ***** a cheltuielilor de judecată suportate la judecarea prezentei cauze în sumă de 10.000 (zece mii) Lei.
33. La data de ***** reprezentantul pârâtului Ministerul Justiției, Vicol Alexandru prin intermediul Direcției evidență și documentare procesuală a cauzelor civile și comerciale sediul Centru a depus referința prin care a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată.
34. La data de *****, reprezentantul intervenientului accesoriu Ministerul Finanțelor, *****prin intermediul Direcției evidență și documentare procesuală a cauzelor civile și comerciale sediul Centru a depus referință, prin care a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată.

35. În ședința de judecată, reclamantul Nița ***** nu s-a prezentat, dar avocatul Turceac *****a susținut cererea înaintată și a solicitat admiterea acesteia pe motivele indicate în conținutul acesteia.
36. Reprezentantul pârâtului Ministerul Justiției, Vicol Alexandru a susținut referința, solicitând respingerea cererii de chemare în judecată semnată de Niță *****.

Aprecierea instanței de judecată:

37. Apreciind argumentele părților și participanților la proces indicate în conținutul cererii de chemare în judecată întru susținerea pretențiilor formulate și contra argumentele indicate în conținutul referinței, ținând cont de probatoriul administrat și legislația pertinentă, instanța de judecată reține următoarele considerente.
38. În conformitate cu art. 117 alin. (1) din Codul de procedură civilă, probe în pricini civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a pricinii.
39. În conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
40. Probele se apreciază în conformitate cu prevederile art. 130 din Codul de procedură civilă, care statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
41. În conformitate cu art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.
42. Potrivit art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.
43. La data de ***** Procurorul General interimar al Republicii Moldova ***** a pornit urmărirea penală în privința judecătorului Niţă *****, având în vedre faptul că din conținutul actului de sesizare rezulta o bănuială rezonabilă că a fost săvârșită infracțiunea prevăzută de art. 42 alin. (5), art. 243 alin. (3) lit. b) din Codul penal, atribuindu-i numărul de ordine statistic *****.

44. Potrivit hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. *****din ***** a fost eliberat acordul pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală, precum și reținerea, aducerea silită, arestarea și percheziția la domiciliu a lui Niţă *****.
45. Prin aceeași hotărâre în legătură cu pornirea urmăririi penale a fost dispusă suspendarea lui Niţă ***** din funcția de judecător la Curtea de Apel Chișinău, în temeiul art. 24 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 544 din 20.07.1995, cu privire la statutul judecătorului.
46. Drept urmare, la data de ***** procurorul din cadrul Procuraturii Anticorupţie, Balan *****a adoptat ordona de reținere a persoanei prin care a dispus reținerea bănuitului Niţă *****.
47. Ulterior, procurorul din cadrul Procuraturii Anticorupţie, Balan *****a adoptat ordonanța de punere sub învinuire a lui Niţă *****, fiindu-i înaintată învinuirea în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (5), art. 243 alin. (3) lit. b) din Codul penal.
48. Drept urmare, la data de *****, procurorul din cadrul Procuraturii Anticorupţie, Balan *****a înaintat judecătorului de instrucție un demers cu privire la aplicarea în privința învinuitului Niţă ***** a măsurii preventive - arestul preventiv pe un termen de 30 de zile.
49. La aceeași dată *****, prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău nr. 14-198/2016, s-a aplicat în privința învinuitului Niţă ***** măsura preventivă - arestul preventiv pe un termen de 30 zile, **care urma a fi deținut în izolatorul de detenție preventivă al Centrului Național Anticorupție**.
50. Ulterior, la demersurile repetate ale procurorului din cadrul Procuraturii Anticorupţie măsura preventivă - arestul preventiv a fost prelungită, după care prin decizia Curţii de Apel Bălţi nr. 1m-*****din *****, a fost înlocuită cu măsura preventivă - arestul la domiciliu.
51. Totodată, se reține că învinuitul Niţă ***** s-a aflat în arest la domiciliu până la data de ***** iar prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău nr. *****, a fost aplicată măsura preventivă – liberarea provizorie sub control judiciar pe un termen de 30 zile, cu stabilirea obligațiunii **să nu părăsească teritoriul R. Moldova** decât în condițiile stabilite de instanță, aflându-se sub această măsură până la 29.04.2017.
52. Suplimentar, se reține că prin decretul Președintelui Republicii Moldova nr. *****, publicat în Monitorul Oficial la *****, s-a dispus eliberarea reclamantului Niţă ***** din funcţia de judecător la Curtea de Apel Chișinău, în baza cererii de demisie.
53. Ulterior, prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție din 29.09.2020, s-a dispus scoaterea învinuitului Niţă ***** de sub urmărire penală în temeiul art. 275 alin. (3) din Codul de procedură penală, din motiv că

fapta acestuia nu întrunea elementele infracțiunii incriminate, cu reabilitarea deplină așa cum prevede art. 275 pct. 3) din Codul de procedură penală, coroborat cu art. 284 alin. (1) şi alin. (2) pct. 3) din Codul de procedură penală.

54. În acest sens, se reține că potrivit art. 2 din Legea nr. 1545 din 25.02.1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti, în sensul prezentei legi, se definesc următoarele noţiuni: acţiuni ilicite - acţiuni sau inacţiuni ale organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravenţii, ale organului de urmărire penală sau ale instanţei de judecată, care exclud vinovăţia acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere şi nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcţie de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanţa de judecată, manifestate prin încălcarea intenţionată a normelor procedurale şi materiale în timpul procedurii penale sau contravenţionale (infracţiuni); cazuri excepţionale - cazuri când persoanei i-au fost încălcate grav şi abuziv drepturile şi libertăţile fundamentale garantate de Constituţie şi de tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte ori când consecinţele acţiunilor ilicite comise sunt extrem de grave sau chiar iremediabile. În sensul prezentei legi, o unitate convenţională echivalează cu 20 de lei moldoveneşti.
55. Conform art. 3 din Legea nr. 1545 din 25.02.1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti, în conformitate cu prevederile prezentei legi, este reparabil prejudiciul material şi moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma: a) reţinerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declaraţie de a nu părăsi localitatea sau ţara, tragerii ilegale la răspundere penală; b) condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunităţii; c) efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziţiei, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcţie), precum şi în urma altor acţiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice; d) supunerii ilegale la arest contravenţional, reţinerii contravenţionale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenţionale de către instanţa de judecată; e) efectuării măsurilor speciale de investigaţii cu încălcarea prevederilor legislaţiei; f) ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ştampilelor, precum şi în urma blocării conturilor bancare. Prejudiciul cauzat se repară integral, indiferent de culpa persoanelor cu funcţie de răspundere din organele de urmărire penală, din procuratură şi din instanţele judecătoreşti.

56. Totodată, art. 5 din aceeași Lege, indică că cauzele cu privire la repararea prejudiciului material şi moral se examinează în conformitate cu normele de procedură civilă în vigoare. Organul care reprezintă statul în instanța de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Justiției. Cererea de chemare în judecată privind repararea prejudiciului se depune în termen de 3 ani de la data apariției dreptului la repararea prejudiciului.
57. Suplimentar, instanța de judecată reține că potrivit art. 6 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 1545 din 25.02.1998, cu privire la modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti, dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea şi modul stabilite de prezenta lege, **apare în cazul scoaterii persoanei de sub urmărire penală** sau încetării urmăririi penale **pe temeiuri de reabilitare**.
58. Articolele 10 și 11 din actul normativ citat supra, descriu că dreptul persoanei fizice la repararea prejudiciului moral în mărimea şi în modul stabilite de prezenta lege apare în cazurile specificate la art. 6. Mărimea compensaţiei pentru repararea prejudiciului moral se stabileşte de instanţa de judecată în modul prevăzut de prezenta lege. Mărimea concretă a compensaţiei se determină luându-se în considerare: a) gravitatea infracţiunii de a cărei săvîrşire a fost învinuită persoana respectivă; b) caracterul şi gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală şi la examinarea cauzei penale în instanţa de judecată; c) rezonanţa pe care a avut-o în societate informaţia despre învinuirea persoanei; d) durata urmăririi penale, precum şi durata examinării cauzei penale în instanţa de judecată; e) natura dreptului personal lezat şi locul lui în sistemul de valori al persoanei; f) suferinţele fizice, caracterul şi gradul suferinţelor psihice; g) măsura în care compensaţia bănească poate atenua suferinţele fizice şi psihice cauzate; h) durata aflării nelegitime a persoanei în detenţie.
59. Curtea Constituțională în hotărârea nr. 26/2010, a indicat că ținerea persoanei sub suspiciunea de comitere a unei infracțiuni, este o acțiune de tragere a persoanei la răspundere penală, constatând în același timp că recunoașterea calității de bănuit presupune nu numai drepturi procesuale, **dar și restrângerea drepturilor constituționale legate de libertatea persoanei, dreptul la libera circulație ș.a**. În cazul recunoașterii calității de bănuit, pe cel de-al treilea temei – prin ordonanță, persoana este supusă unor restrângeri, manifestate prin imposibilitatea legalizării unor acte (spre exemplu, de identitate), consemnarea faptului respectiv în cazierul judiciar, **în cazul când persoana este nevinovată, suferința psihologică, cauzată de suspectarea de comiterea unei infracțiuni, atitudinea societății** și a victimei ș.a.
60. Respectiv, instanța de judecată reține ca fiind întemeiate argumentele lui Nița ***** cu privire la reținerea ilegală, aplicarea ilegală a măsurilor preventive

sub formă de arest, arest la domiciliu, liberarea provizorie sub control judiciar și obligarea de a nu părăsi ţara, tragererea ilegală la răspundere penală pentru comiterea pretinselor infracțiuni prevăzute de art. 42 alin. (5), art. 243 alin. (3) lit. b) din Codul penal, atât timp cât prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupţie din 29.09.2020, s-a dispus scoaterea învinuitului Niţă ***** de sub urmărire penală, din motiv că fapta acestuia nu întrunea elementele infracțiunii incriminate, cu reabilitarea deplină.

61. Astfel, instanța de judecată urmează să determine mărimea compensației şi în baza criteriilor specificate la art. 219 alin. (4) din Codul de procedură penală. În toate cazurile, instanța de judecată se va baza pe principiile compensării rezonabile şi echitabile a prejudiciului moral.
62. Drept urmare, evaluarea daunelor morale sub aspectul criteriilor care vor sta la baza cuantumului despăgubirilor, trebuie să fie obiective.
63. În acest sens, se vor reține criteriile de evaluare a prejudiciului moral definite în jurisprudența constantă a CtEDO, respectiv despăgubirea ce va fi adjudecată reclamantului Niţă ***** trebuie să reprezinte un raport rezonabil de proporționalitate cu impactul acțiunilor Statului de tragere la răspundere penală a reclamantului, în legătură cu exercitarea activității judecătorești.
64. Corespunzător, atât statutul în care a acționat reclamantul Niţă ***** cât și circumstanțele în care i-au fost cauzate daunele morale, în cumul cu intensitatea prejudiciului cauzat sunt determinante la evaluarea prejudiciului moral.
65. Potrivit statutului special de judecător, Niţă ***** se bucura de imunitate funcțională, iar în opinia instanței de judecată lipsa unei protecții efective a judecătorului împotriva tragerii la răspundere penală în legătură cu exercitarea unui serviciu de interes public, reprezintă unul din criteriile esențiale de evaluare a prejudiciului moral cauzat reclamantului în legătură cu omisiunea Statului de a-i asigura garanțiile statutare, ceea ce face diferită prezenta speță de alte litigii examinate de instanțele de judecată în care au fost acordate prejudicii morale pentru tragere ilegală la răspundere penală altor reclamanți, sub aspectul cuantumului ce va fi adjudecat.
66. Or, suferințele reclamantului Niţă ***** se datorează exercitării de către aceasta a funcției de judecător, deci în legătură cu prestarea unui serviciu de interes public sub imperiul unor garanții speciale.
67. Totodată, instanța reține că intensitatea suferințelor reclamantului Niţă ***** sunt determinate și de circumstanțele în care au fost cauzate.
68. În speță, urmărirea penală nejustificată a lui Niţă *****, care avea calitatea de judecător, a poziționat reclamantul într-o situație frustrantă marcată de presiuni psihologice, intensificate inclusiv de mediatizarea cazului, fapt care a plasat reclamantul în situație de confruntare cu instituțiile Statului în scopul apărării

statutului său de judecător, care nu ține exclusiv de interesul personal al acestuia.

69. Situația în care a fost plasat reclamantul Niţă ***** în legătură cu tragerea ilegală la răspundere penală în calitatea sa de judecător, s-a aflat în același timp sub presiunea criticilor societății, care a durat pe parcursul urmăririi penale, circumstanțe ce justifică intensitatea suferințelor și disperarea acestuia de a miza pe legalitatea procedurii aplicate în privința sa, fapte negate la examinarea prezentei cauze de reprezentantul pârâtului și intervenientului accesoriu.
70. Totodată, instanța de judecată reține că statutul reclamantului Niţă ***** și poziția socială a acestuia este un alt criteriu obiectiv de evaluare a impactului procedurilor aplicate în privința sa, ceea ce în mod repetat diferențiază prezenta cauză de alte cauze civile examinate de către instanțele de judecată potrivit Legii nr. 1545 din 25.02.1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanțelor judecătorești.
71. Procedura penală începută în temeiul ordonanței Procurorului General interimar al R. Moldova în privința reclamantului Niţă *****, a determinat întreprinderea atât a acțiunilor de urmărire penală, cât și privarea acestuia de activitatea în calitate de judecător, cu discreditarea publică a acestuia.
72. Totodată, la aprecierea cuantumului prejudiciului moral instanța de judecată evidențiază și faptul că impactul tragerii ilegale la răspundere penală a reclamantului Niţă ***** urmează a fi analizat în cumul cu linșajul mediatic.
73. Apreciind înscrisurile anexate la dosar se atestă omisiunea Statului de a asigura garanțiile statutare ale reclamantului Niţă ***** în cumul cu admiterea utilizării procedurilor penale împotriva sa, în alte scopuri decât cele prevăzute de Lege, respectiv se conturează concluzia că suferințele reclamantului sunt legate de o cauză de interes public, motiv din care impactul suferințelor care au durat pe parcursul urmăririi penale din ***** până la 29.09.2020, perioadă abordată de reclamant în cererea de chemare în judecată, care trebuie evaluată proporțional avantajelor care ar fi fost obținute în perioada în care reclamantul s-ar fi aflat în serviciul public.
74. Instanța de judecată reține și faptului că extensiunea acțiunilor arbitrare ale procuraturii în raport cu reclamantul, se cristalizează în două aspecte esențiale, cauzarea prejudiciului moral și daunele aduse reputației profesionale.
75. Drept urmare, instanța de judecată va reține că odată cu suspendarea reclamantului Niţă ***** din funcția de judecător, acesta a fost pus în situația de imposibilitate de a se bucura de reușita și succesele sale profesionale, componentă determinantă în ascensiunea oricărui profesionist, în special a celor din profesiile juridice, care se afirmă în timp pe măsură ce se realizează în cadrul activității desfășurate.

76. În cazul dedus judecății, se reține dublul impact de ilegalitate al acțiunilor autorităților în raport cu drepturile și interesele lui Niţă ***** în sensul în care i-au fost garantate și protejate efectiv de Lege și anume omisiunea autorităților Statului de a asigura reclamantului garanțiile statutului de judecător, precum și inadmisibilitatea utilizării procedurilor penale în alte scopuri decât cele admise de Lege.
77. În acest sens, se reține că sarcina probațiunii legalității tragerii la răspundere penală a reclamantului a aparținut pârâtului Ministerului Justiției, motiv din care dubiile rezonabile privind utilizarea procedurii penale în scopul persecutării reclamantului urmau a fi eliminate în cadrul prezentului proces operând cu standardul de probațiune.
78. Pe parcursul examinării cauzei civile reprezentantul Ministerului Justiției nu a recunoscut nici măcar temeinicia acțiunii sub aspectul tragerii ilegale a reclamantului la răspundere penală, chiar dacă prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupţie din 29.09.2020, s-a dispus scoaterea învinuitului Niţă ***** de sub urmărire penală, din motiv că fapta acestuia nu întrunea elementele infracțiunii incriminate, cu reabilitarea deplină.
79. Respectiv, întru stabilirea valorii prejudiciului moral cauzat reclamantului Nița *****, se va analiza în ansamblu atât aspectele de ilegalitate a tragerii la răspundere penală a acestuia, cât și dubiile rezonabile privind utilizarea procedurii penale în scopuri de persecutare pentru soluțiile judiciare pronunțate în defavoarea autorităților Statului.
80. În continuare, se vor reține prevederile art. 1998 alin. (1) din Codul civil, care indică că cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege şi prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.
81. Totodată, se rețin și prevederile art. 2007 alin. (1) lit. a) din Codul civil, **prejudiciul cauzat persoanei prin acțiunile** organelor de urmărire penală, ale **procuraturii** sau ale instanțelor de judecată **se repară de către stat integral**, indiferent de vinovăția persoanei responsabile, **în caz de tragere ilegală la răspundere penală**.
82. Suplimentar, se rețin prevederile art. 2036 alin. (1) – (3) din același Cod, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial. Reparaţia prejudiciului moral se face şi în lipsa vinovăţiei autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin (...) atragere ilegală la răspundere penală (...).

83. Totodată, se reţin a fi pertinente la caz și prevederile art. 2037 din Codul civil, care descriu că mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate. Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luînd în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate. La determinarea despăgubirii, instanţa de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.
84. Drept urmare, ținând cont de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat reclamantului Nița *****, de măsura în care despăgubirea ce urmează a fi acordată poate aduce o satisfacție echitabilă, de statutul social pe care l-a avut reclamantul, care a deținut funcția de judecător al Curții de Apel Chișinău, de restrângerea posibilităților de viață familială și socială, având în vedere și particularitățile cazului dedus judecății că onoarea, demnitatea și reputația profesională nu reprezintă niște valori abstracte ci niște deziderate fundamentale ale unui stat de drept și a unei societăți democratice, iar atentarea ilegală de către organele Statului la acest valori este inadmisibilă și că toate în ansamblu urmează să fie succedate de o repunere echitabilă a persoanei în drepturile sale lezate.
85. Respectiv, se va încasa din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiţiei al Republicii Moldova în beneficiul lui Nița ***** prejudiciul moral în mărime de **400.000 (patru sute mii) Lei**, drept urmare a reţinerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, arest la domiciliu, liberare provizorie sub control judiciar, însoțită de **”obligațiunea” să nu părăsească teritoriul R. Moldova** și tragerii ilegale la răspundere penală în cauza penală nr. *****, pentru comiterea pretinselor infracțiuni prevăzute de art. 42 alin. (5), art. 243 alin. (3) lit. b) din Codul penal.
86. Suplimentar, se reține că potrivit art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.
87. Totodată, se reține că potrivit art. 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze

părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

88. Respectiv, instanța de judecată reține că prin ordinul de plată seria ***** din 08.09.2023, se confirmă achitarea de către ***** Niță a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 10.000 Lei, către Cabinetul avocatului „Tuceac Ivan”.
89. Analizând aportul avocatului Tuceac *****la soluționarea pricinii, timpul și munca depus de către acesta, rezultatul obținut, justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate, instanța de judecată consideră oportun de a dispune încasarea de la Ministerul Justiţiei al Republicii Moldova, în beneficiul lui Nița *****, suma de 10.000 Lei, cu titlu de cheltuieli suportate pentru asistența juridică acordată de avocat, cuantum apreciat în raport cu criteriile „reală, necesară și rezonabilă”.

În conformitate cu art. 3 alin. (1) lit. a), art. 5, art. 6 lit. b), art. 7 lit. e) şi g), art. 10, art. 11 alin. (3) din Legea nr. 1545 din 25.02.1998, cu privire la modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti, art. 525 din Codul de procedură penală, art. 2007 alin. (1), art. 2036 alin. (1)-(3) din Codul civil, art. 3 CEDO, art. art. 82, 94 alin. (1), 96, 118 și art. 238-241 din Codul de procedură civilă, instanța de judecată

h o t ă r ă ş t e:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată semnată de avocatul Turceac *****în interesele lui Nița ***** împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Procuratura Generală și Ministerul Finanțelor, privind repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiţiei al Republicii Moldova în beneficiul lui Nița ***** prejudiciul moral în mărime de **400.000 (patru sute mii) Lei**, drept urmare a reţinerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, arest la domiciliu, liberare provizorie sub control judiciar, **însoțită de obligația de a nu părăsi teritoriul R. Moldova** și tragerii ilegale la răspundere penală în cauza penală nr. *****.

Se încasează de la Ministerul Justiţiei al Republicii Moldova în beneficiul lui Nița ***** suma de **10.000 (zece mii) Lei**, cu titlu de cheltuieli suportate pentru asistența juridică acordată de avocat.

Se pune la dispoziția părților prezenta hotărâre, prin mijlocirea grefei instanței de judecată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Președintele ședinței,
judecătorul **Grigore Manoli**